

Verzen

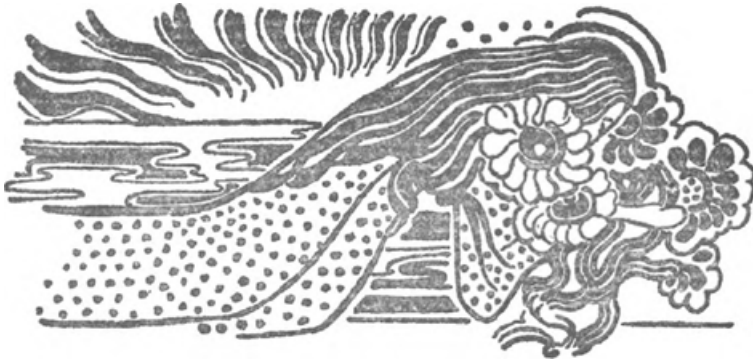
Victor de Meyere

bron

Victor de Meyere, *Verzen*. Met illustraties van Victor Hageman. De Nederlandsche Boekhandel, Antwerpen 1894

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/meye015verz01_01/colofon.php

© 2016 dbnl

[Ik voel het leven in een vloed van zangen]

Ik voel het leven in een vloed van zangen,
 met wanhoopswieken, om mij henenslaan;
 'k voel 't wilde leven mij het harte prangen
 en rozedroomen in dat hart vergaan.

Arm kinderhart! bang turend in 't verlangen,
 smart-glinstrend ziet het levenslicht u aan;
 laat mij, in eenzaamheid, uw schoon erlangen
 opdat ik moge in bloesems openslaan.

Een duistre nacht die wuift de ziel mij open
 en moêgepeinsde droomen balsmen zacht
 dit willend hart, stervend in willoos hopen.

Dood staart mijn blik in schitter-starrenoogen...
 Ach! zooveel licht heb 'k dronken ingezogen
 dat 'k lichtend sterf, in schaduwrijken nacht.

[In duistrig dalen, valt ge, nacht, op aard]

In duistrig dalen, valt ge, nacht, op aard.
Stil waait het grauwe floers u van 't gezicht
en spreidt zijn dwarrelplooien, zwart-verzwaard,
op 't huivrig leven dat te sluimren ligt.

Bij 't zilvrig zwerven, door het hemellicht,
had 'k machteloos mijn oogen blindgestaard;
uw hand heeft nu mijn nevel opgeklaard
en sluit den weedom van mijn menschheid dicht.

O, zoete nacht, die niet meer wederdoomt,
'k voel 't zachte glimmen van een kalme vrêe
die schijnt en glanst en wederglanst in 't hart;

Een lichteloos geruisch mijn aarde omzoomt
en klimmend, immer klimmend, bruischt de bête
der wereldziel, grootsch trillend door mijn hart.

[In doodsche stilte van mijn somber wezen]

In doodsche stilte van mijn somber wezen,
ga ik door 't leven, langs mijn eeuwge wegen,
en kroon mij-zelve met uw heilgen zegen,
o God! gij uit mijn ziels-nacht groot verrezen!

'k Voel in mijn ziel, met wijdschen nacht omtogen,
de schemering van 't verre lijden klimmen,
en zie, om mij, zelfs door geen dag bewogen
het zwerwend niet van 't Al, in gruwbaar grimmen.

Maar diep in mij zal ik door Glorie groeien,
'k voel 't hart van Hoogmoed in den boezem hijgen,
want: Ik slechts ken mij-zelf en ook mijn eigen
doel, dat langs 't leven heerlijk óp zal bloeien!

[Ver van het leven lig ik weggezonden]

Ver van het leven lig ik weggezonden
en doodsche stilte is roerloos om mij henen.
Met mij is 's levensliefde en heil verdwenen
die 'k groot mijn jonge ziel had ingeschonken.

Mijn oog is denkensmoede en kan niet weenen
mijn diepe smart, met duizend tranenvonken,
en door mijn ziel, die blijde eens had gedronken
aan 't Leven, 't Hierna heeft thans woest geschenen.

En wijl 'k den eeuwgen, donkren nacht voel naken,
om 't rouwvol hoofd, en 't eeuwenoude duister
het niet-zijn grift diep in mijn marmren slapen,
heel vér, daar gaat der Menschen gouden luister;
zijn zware stappen dierbre beelden wekken,
die, laatste hulde, 't arme menschlifj dekken.

[Waar vlucht dit Leven heên, dat wreed mijn oogen]

Waar vlucht dit Leven heên, dat wreed mijn oogen
versteend in 't angstig turen naar de zon?
'k aanroep de Wereld, en ik hoor slechts Logen;
'k aanroep de Vrouw, daar zij dat leven schon'. -

Slechts altoos voel 'k de stilte van mij-zelve,
en weg vloeit 't Leven, in een stil vergaan,
door duisterheid van mijne zielsgewelven,
vol eeuwgen nacht, waaruit 't is opgestaan.

En zie: vertrillend langs de klamme krochten,
waar 't Hierna spreidt zijn nare ravennacht,
dàar mis ik 't Goede dat mijn handen wrochtten.

En niets is mijn arm-hart meer bijgebleven
dan een suprême hoop die 'k niet zal geven,
aan Menschen, voor het laatste zij volbracht!

[Gelijk een nevel, voel 'k mijn droom verzwinden]

Gelijk een nevel, voel 'k mijn droom verzwinden,
langs 't sluimrend oosten, waar geen zonne klaart,
maar eeuwig nacht en niet-zijn machtloos binden
het trotsche willen van mijn droevige aard'.

Toch zal mijn ziel haar eigen grootheid vinden
in 't wilde lijden dat mijn wereld baart:
'k Zal eigen grootheid om mijn streven vinden
in 't leven, tot geen heimwee meer bezwaart.

Nu solt mijn geest niet meer in 't ijle, wijde,
waar slechts een zielloos zwijgen antwoord geeft,
diep in mij-zelf voel ik mijn streven glijden:

Daar schijnt me een troostend lied, vol kracht en leven,
dat, sterkend-stijgend, langs mijn ziele zweeft
door 't hart te ruischen met een helder beven.

[De maan doolt angstig langs de bergenkruinen]

De maan doolt angstig langs de bergenkruinen,
 die rustig gloeien in een vreemden gloed
 van zegevuur, smorend met donkre-bruine
 lichtvlekken en verschimmend in een vloed
 van licht-geluid, dat naar den horizon
 heimlijk vergloeid gelijk een bleeke zon,
 rood-stervend uitgaande in het avondlicht.

O, alles is zóo stil, in 't harte ligt
 den nachtelijken weemoed, ach zóo kil,
 en de aard' trilt weg in 't zwakke windgeril.

De nacht komt aan en de eeuwge duisternis
 schudt, als een gloor, van zijne purpren zwing,
 dauw-dronkne, vallende geheimenis, -
 het slaaprijk nachtgebloemt', - dat in den kring
 van 't harde donker, niet meer verder drijft.

De ziel des nachts aanhoort het stille weenen
 van rouw en droefenis,... en angstig blijft
 hoog hangen, boven 't veld, het zwart gezicht
 van 't zwijgend duister, vol doorzichtbre kleuren,
 gelijk een floersche spreij van ruislend licht.

[De kille, klamme handen van den nacht]

De kille, klamme handen van den nacht
sluiten me in 't ruischlied van een purpren dauw,
en de oude kruinen waasmen zacht een pracht
van kleurge droomen, die 'k hoopvol aanschouw.

In heilig hoogheid, valt me 't rustend blauw
der Heemlen op mijn blonde lokkenvacht,
wijl 't zoete stil-zijn, dat ik thans betracht,
mijn ziel omwindt met sluiers van veel rouw!

['k Aanhoor altoos, aldoor het windgeril]

'k Aanhoor altoos, aldoor het windgeril,
een sombren droom, uit zooveel leed geweven,
om 't woelig harte ruischen, koud en kil,
waar 'k ga, door mijn zóo rustloos menschenleven.

Ach! àl wat levend klopte in 't bange hart
dooft uit voor 't komend nachtelijke duister
en wijd, in 't dalen van mijn zware smart,
verschijnt een star vol rustgen gouden luister.

Kan dan een nieuwe droom nooit frisch opstijgen
uit dezen droom van 't luide klagend leven,
gelijk een lichtstraal uit een avondster? -

Wat kan ik meer dan hoopvol 't hoofde neigen,
wijn toch een sombre droom om mij blijft zweven?
en doomt soms Heil.... 't is immer eindloos ver...

[Het zongeloei dringt, met zijn puntge vlammen]

Het zongeloei dringt, met zijn puntge vlammen,
in 't hangend walmen van den morgenwind,
wijn evengauw het droef gespeel begint
van eindloos bladeklaag om oude stammen.

Die zonnegloed wordt vuuriger in de vert;
Het laatste koeltje vlucht uit donkre bosschen,
wijn schaarsche droomen - daar 't al gloeiend werd -
zoo stil vergaan om gloënde loovertrossen.

Als hadden duizend stemmen klank geweven
over dees witten, rijkbebloemden grond,
zoo waait een zomerwind medolisch rond
op frissche krachten naar omhoog geheven.

Het tulle meikleed ruischt een zangverhaal,
stervend in 't zilvren loof der waazge abeelen,
en komt voor 't laatst nog droevig de ooren streelen
eer 't gansch verluidde met een godentaal.

En gij, mijn ziel, die 't al aanhoort, moet zwijgen
in de zoo bonte Vrêe van zomerrust
en 'k moet, vol goedheid, 't zalig hoofde neigen
dees wereld en dit leven onbewust!

['t Wordt lichter. Als een zonnemelodij]

't Wordt lichter. Als een zonnemelodij,
groeïend in frissche, jeugdige morgenbeelden,
ruischt aan de dag, met klinkend getrompetter
van bloesemende Vreugd en harmonij,
bogend een wijde en eeuwig-jonge weelde
in 't zwerk, kleurig van 't vlammend licht-geschetter.

Maar, ach, mijn droom! gij die 'k in 't hart wil dragen!
'k voel in deze' allerschoonsten tijd, verblijd
en met zoo'n groote liefde, ach, eindloos slagen
mijn hart, alsof dees zilvren innigheid
al mijne dierbre passies, al mijn gloed
'lijk nietigheid deed sterven in 't gemoed!

[Er schuilt in al de dingen, die ik zing]

Er schuilt in al de dingen, die ik zing
zoo'n wondre zin die weinigen beseffen
zullen, in hun stil-leven dat zóo effen
henenvloeit, zonder droom noch mijmering.

O, zangen van mijn Ziel! ik zeg mijn leven
rein uit in uwe gelukzaligheid,
omdat elk lied, altoos een nieuwer streven,
een breeder Passie om mijn slapen leit.

Uw zoet geluid, dat om mij heên komt spelen
met balsemklanken, die mijn ooren streelen,
't ruischt àl de jeugdige schoonheid van mijn hert!

Groot is uw doel, mijn zang: Een jeugd van weelde, -
maar ook van smart, - 't herscheppen met die beelden
die mij omruischten..... sinds ik Dichter werd!

[Nu voel 'k ver-weggezonken beelden zweven]

Nu voel 'k ver-weggezonken beelden zweven
om mijn mond, voor een gansch geslacht gesloten,
't zijn droeve zangen, mijne ziel ontschoten,
die heilge sluiers om mijne oogen weven;

't Zijn droomen uwer droomen, die omgeven
mijn Jeugd van Leed, uit diepe smart ontsproten,
mijn Jeugd van Liefde in uwe Jeugd vervloten,
mijn harte, Kind! vernietigd in uw leven.

Ik, menschen-kind, moet 't gore mensch-zijn haten
en mijne ziel, tot Godendeugd geboren,
wil nu dees droeve schijn-schoone aard' verlaten
om in haar eigen grootheid óp te gloren!

En ach, mijn Grootheid! kon 'k met u vergaren,
in 't hart, die beelden, die mijn liefde waren!

[Aan u, o Vrouw, denk ik met puur verblijden]

Aan u, o Vrouw, denk ik met puur verblijden,
van af mijn prille Jeugd, zoo vaak doorvoeld
met klank en zang, en die gij minnend wijdde
in 't hooger leven, dat mijn borst omwoelt.
O, immer moet ik tot u wederkomen,
Aanbede Vrouw, steeds stijgend in den Gloor
waarmeê mijn droevig hart eens schittren zal,
want nieuwer leven voel 'k mij tegenstroomen,
en 'k denk aan u, o Vrouw, wjl breeder koor
gaat orglend trillen door het gloënd heelal!

[O, Vrouw, gij die ik in een Tijd, zóo ver]

O, Vrouw, gij die ik in een Tijd, zóo ver,
tot staatge zieglorie had gewijd,
mijn hart, dat immer door die Passie lijdt,
wordt door dit leven steeds nog droeviger.

'k Begrijp thans niet hoe alles zóo kon zijn,
en hoe ik leven kon in uwen schijn
van liefde, smachtend naar uw mooi gelaat,
en hoe mij 't leven thans zoo krachtloos laat!

[O, vluchten naar den verren gang der tijden]

O, vluchten naar den verren gang der tijden,
het leven rukken uit zijn aardsche banden,
het vol van liefde aan zijnen Schepper wijden
en op het altaar van dien God verbranden.

Uw dagen, kind, deed heel mijn zijn ontwijden,
toen 'k opleefde in het maagd-zijn uwer handen;
mijn schoonheid, maagd, die in uw weelde blijdde,
moest ik, voor u, in de eindloosheid verpanden!

Want kon 'k in 't Hooge schittren op mijn wegen,
zoolang de wereld-mensch in mij moest leven,
en 't hoofd deed neigen naar dees droevige aarde?

En waarom heeft uw liefde niet gezwegen,
toen mij uw woord niet meer den glans kon geven
dien ik, tot diadeem, op 't hoofd vergaarde?

[Nu lig ik weder in uw zalige armen]

Nu lig ik weder in uw zalige armen,
zoo afgemat van 't leven, roerloos, bleek,
o Vrouw, en kus noch liefde kan verwarmen
dit koude hart, dat liefdeloos bezweek.

Superbe Vrouw, wier lippen smetloos kusten
mijn mond, uw armen om mijn hals gespreid,
wijl de oogen-mijn in de uwe hopen rustten
en ik slechts wenschte 's levens-innigheid,

dalende in zuivre tonen, licht en rood
van de' avond, die uw liedren zacht vergoot
in 't voller ruischen van uw zelfs-behagen.

Nu, in uw armen, denk ik aan die dagen
toen 'k, aan uw zijde gaande, 't Heil genoot,
dat 'k eens verliezen zou, met bitter klagen.

[Hoewel gij mij zoo rein scheent, in uw pracht]

Hoewel gij mij zoo rein scheent, in uw pracht
van zwart-bruine oogen en van blonde haren,
waarin 'k met heilge liefde en smachtend staren
mijn arrem leven uit te snikken dacht,

heb 'k nooit gezegd hoezeer ik u beminde,
dan eens op 't laatst, toen, 't hart, in zijn verdriet,
toch zag dat 't slechts zijn Heil zou kunnen vinden
in 't lieve ruischen van een zalig lied.

En nu uw liefde week en werd vergeten
door mij, voor wie gij in herinnering
slechts leven kunt, nu voel ik 't hart mij breken,

want immer blijft me een droeve mijmering
zoo huivrig om het koude voorhoofd hangen...
en wêer lijk eertijds kust gij mij de wangen.

[Mijn hart, gewond door 't immer-wroegend lijden]

Mijn hart, gewond door 't immer-wroegend lijden,
gebroken schier, door 't leven afgesloofd,
stijgt fierlijk uit in 't laatste licht, dat spreiden
zal 's Goden Vredekus op dit dood-hoofd,

dood voor dees wereld met zijn eeuwig joelen
en luid bewegen van zijn smart en vreugd. -
Verhef mijn ziel! door 't jeugdige, krachtge voelen
des levens, 't stil geluk van uwe deugd,

want op mijn twintig jaren bloeit een hoop,
(is 't niet een droom?) die dag en nacht doet peizen,
en hart en boezem wilder steeds doet jagen,

o dit: De menschen zonder liefde of hoop,
op 't stormend levenswrak, het oosten wijzen
waar eens, door licht omstraald, hun God zal dagen!

[De hooggestegen maan glimt door de twijgen]

De hooggestegen maan glimt door de twijgen,
waaraan de witte bloesems bottend hangen,
en giet mijn weelde in rijzende gezangen,
die, als een wijdend lied, ten hemel stijgen.

In zilvren luister, de oude kruinen neigen
hun geel-bedroomde schaûw, wijl roerloos, bange
ontbloeit, rond hen, mijn trotsch-gebouwd verlangen,
zachtkens verruischend tot een heilig zwijgen.

Langs 't rustend veld, met mijmer-blond omweven,
voel ik mijn ziel langs klare tonen zweven
opbeurend in wijd-klinkend Koor gedragen.

En in de bladerstille lucht, met trage
glinsters, lichtend-gestrooide sterren blinken,
wijl Nacht en Vrede in 't zwellend harte zinken.

[Rood-gloeiend striemt de zon de blauwe luchten]

Rood-gloeiend striemt de zon de blauwe luchten,
waar zilvrig doomt een effen duisternis.
In laatste glans, breekt de geheimenis
van menschenwee haar smart in duizend zuchten.

En duizend zuchten bloeien in genuchten
om mijne ziel, stil-treurend om 't gemis
des kalmen dags, die 't droeve wee deed vluchten
en weeldrig spreidde in 't hart vergiffenis!

Vergiffenis! God laat die bloem ontbloeien
en uit mijn hart haar deemoedsglansen vloeien
op 't aardsche leven, waar 'k mijn stappen richt.

Dan zal ik, bij uw aller-laatste dagen,
herrijzen, op uw eindloosheid gedragen,
in 't duizlend schittren van uw Hemellicht.

[Een schoonheid blijft toch die mij toebehoort]

Een schoonheid blijft toch die mij toebehoort,
in 't ziltge lommer mijner moeê droomen,
want: Ik was Mensch en 'k trachtte, in zalig schromen,
mijn leven 't heffen tot uw Godenwoord.

o, In den wijdschen kring van mijn gedachten,
een wereld rijst uit 't God-zijn opgebloeid,
door heilge majesteit van frissche krachten,
die puur mijn stille leven ommegroeit.

Steeds deed de onmacht mijn liedren wedergalmen
op 't ongelooft, dat om deze aarde groeit
en wiens Triomf mijn zuivren mond verschroeit;

En nu, wijl godsgewijde schoonheidspsalmen
ruischen, stijgt, eeuwge luister in mijn rouw,
mijn Schoonheid steeds - dit trotschgewild gebouw. -

[Uw hooge liefde, o God! die glanst me in 't hart]

Uw hooge liefde, o God! die glanst me in 't hart,
met gloënde vlam-spiralen, die omringen
dit leven, waar, 'lijk vuur-geheimen, dringen
mijn droomen, grootsch ontstaan uit menschensmart.

o, 't Menschenlijden woelde oneindig voort
in 't zalige gelooven van mijn leven;
toen greep 'k uw reddend hand en 't godlijk woord
bleef, - vlekkelooze zang - me in 't harte zweven.

o, Gij, die nu mijn breede wereld zijt,
mijn toevluchtsoord! waar ik mijn zang moet vinden,
mijn levenspad, vol gouden heiligheid!

o, schenk mij, God, eer 't leven gansch verzinkt
in 't nietig niet-zijn, dat mij tegenklinkt,
den trots, dien God met Mensch moet samenbinden.

[Naar dien vergevingsdag die nooit verscheen]

Naar dien vergevingsdag die nooit verscheen,
gaan zij in 't pijnlijk gloren van hun droomen.
Het noodlot heeft hun hoop de hand genomen,
en 't hopen stil vergaat in droef geweest.

Hun ziel heeft nooit een blijen zang vernomen,
en 't wee staat in hun mensch-zijn diep gesnêen;
ontheiligd is hun geest van 't moede komen
van 't machtloos vliên, door 't ruim van hun verleên.

En nu, na al de rampen die hen snoeren,
nog grijpen zij naar 't sneeuwig-wit Geluk,
die hooge rots in hun meêwarig lot.

Eén wensch in 't lage leven dat zij voeren:
'o, Willen, plechtig, gaan door 't levensjuk,
om, met hun ziel, zich te ankren aan hun God!'

[Omdat die menschen, die nooit voelen konden]

Omdat die menschen, die nooit voelen konden,
met vuigen mond een God te aanbidden trachten,
een God, wiens Leed hun oog nooit kon doorgronden
schoon hun doode oogen hooge Glories wachten,

Gij moogt noch zult daarom gelooven menschen!
hoewel daar andren, in hun twijflend vinden,
een God aanbidden, O! 't zijn wuffe wenschen
die hunne ziel aan 't martlend niet-zijn binden.

't Geloof is innig zielsgenot in 't leven,
wanneer men Gods-Liefde in zijn hart voelt stralen,
en de Eeuwigheid dit mufte Leven schragen.

Maar wat kan u 't Geloof in 't leven geven,
als het u, mensch, aan groote Deugd blijft falen
en zoo gij nooit uw God in 't hart zult dragen?

['k Ging door een laai-gloed van gedachten]

'k Ging door een laai-gloed van gedachten,
toen, 'k in mijn twijflen, U, mijn God, hervond.
Gij reest vol schitterende prachten,
lichtend voor mij, met glanzend-bleeken mond.

Verzaligd rees ik in uw klachten,
waar ik 't Verheevne van mijn leven vond,
en, toen, 'k verheerlijkt in Uw smarten stond,
bleef ik dat Hoogste slechts betrachten.

In blakend Hoogmoed keerde ik 't leven om...

'k Vraag goedheid God! voor al mijn daden
en 'k graaf me in diepste van uw Heiligdom,
waar lichtend mijne rythmen baden,
'lijk eeuwge stralen, en mijn ziele, die
ruischt, 'lijk een gaanderij van melodie!

[Mijn God, zoo eindloos als het morgenlicht]

Mijn God, zoo eindloos als het morgenlicht,
is enkel zang, die 't leven wil omgeven
met harmonie en elken stond wil weven
tot een zoet-luidend, zalig-trillend dicht.

Gij wierdt, o God! de ziel van gansch mijn leven,
het lied dat ik nu zing, het hoofd gericht
in blanke tonen, waar, in vroomlijk beven,
de hoogheid van uw lijdend sterven ligt.

Uw gloor van liefde, die een Hemel spreidde
in dit geloovend hart, vol wondren gloed
beurt mijne ziel met licht-geruisch omhoog.

Daarom mijn zangen die U innig wijden,
en 't hart uitvloeien, lijk een laatste vloed
van werelddroomen langs uw vrêevol oog!

[Mijn hooge zangen, klinkende om mij om]

Mijn hooge zangen, klinkende om mij om,
door U heb 'k zielegrootheid weêrgevonden!
Gij hebt mij kracht om 't eenzaam lijf gewonden,
toen 't menschlijk lied voor 't eerst me in 't harte glom.

Met open armen, vind ik nooit-volprezen
ziels-echtheid in uw sterk-geklonken dicht,
daar ik steeds wàar in mijne kunst wil wezen
want Waarheid is mij steeds gezworen plicht.

En wie zijn daden door zijn wil kan dragen,
hij draagt in 't hart den toets van Godenkracht,
hem heugt geen wee van vroegre, grauwe dagen.

En sterk is nu mijn daad, en sterk mijn streven,
en wàar in 't zangrig bruischen is mijn klacht,
die fierlijk uitzingt 't boordevolle leven!

['k Gedenk hoe 'k jaren heb alleen gestaan]

'k Gedenk hoe 'k jaren heb alleen gestaan,
met enkel 't hoopbeeld van mijn jeugdig leven,
dat altoos mij omdoomde, in zegnend beven,
maar nimmer mij ontvoerde af de aardebaan.

En elke dag, met bleeken droom omhuld,
liep ik, door 't vliedend vluchten van de nachten,
den dagraad tegen, dien, met gloeiend zachten
wêerschijn, reeds 't ruislend oosten had verguld.

Nooit daagde 't Heil, dat de avondschemering
mij droomen deed, in zijn oneindgen kring
van gouden, wijdsch-gebouwde tempelbogen.

Snakkend naar 't Ware stond ik gansch alleen,
zoo jaar op jaar. De nachten gingen heên
en 's morgens voelde ik dieper weêr de Logen.

[De nieuwe stemmen blazen, blij-omtogen]

De nieuwe stemmen blazen, blij-omtogen
van licht, hun jeugdgen hoogmoed door het gouden
uitspansel, waar dees wereld pas ontwaakt,
en over mij vloeit 't kleuren-licht, bewogen
door lentegloed, waarvan elk beeld een oude,
soms langvergeetne wond wêer open maakt.

o, Zoete stemmen, die vol rillicht hangen
en wuiven in de ontwaakte morgenlucht,
mijn hart zich opent, in een droef verlangen,
en klaagt zich uit met eenen bangen zucht,
want, nu het jong Geluk wêer uit gaat stralen,
smacht ik naar breeder, vrijer ademen.

[En toch 't is alles schoon: die schemering]

En toch 't is alles schoon: die schemering,
waarin de bleeke sterren stil verblauwen,
het morgenlicht, dat door 't geboomt' verdwaalt,
de koele dauw, die aan elk blad verging,
verblinkend met zijn glazen' heldre schaûw,
waar ook 't rood-licht zijn weelde reeds verstraalt.

En ach! mijn God, 'k weet niet waarom geluiden
van witte Heerlijkheid, om mijne ziel,
hun bleeken, opgeblauwden Gloor verzweven
en waarom 't schoon Geluk, dat in mij luidde,
op dezen zoeten morgen, stil verviel
in treurnis, die me in 't enge hart blijft leven.

[Gij zijt mij immer lief, o dierbre stonden]

Gij zijt mij immer lief, o dierbre stonden,
als avondschijs in donkren nacht vervliet,
als 't laatste licht in 't duister is verzwonden
en 't al medolisch zingt een suisend lied.

Dan spoedig glimt door 't ruim de manegloed
en schemert, in een eindloosheid, vér-boven
de grauwe wolkjes, even gauw verschoven,
en 'k vind, geloovend, dan mij-zelve goed.

Dan ruischt een bleeke melodie mij tegen,
en mijne ziel weent door den kalmen nacht
een heilgen tranenvloed, ach! bleek en zacht

gelijk de sterren, die, met snel-bewegen,
weenen hun gauw-vergane gouden pracht
door 't ruiselende loof, met kil geklacht!

[Een blauwe nevel blijft om 't landschap hangen]

Een blauwe nevel blijft om 't landschap hangen,
en verre weemoed daalt op 't aardrijk neder.
De waazge zomerboomen trillen teeder
mêe met de droeve, vluchtende avondzangen.

De koele dauw komt langs de velden slieren
en kust het al, en 't nachtljik lommer zwijgt,
wijl de eeuwge schaûw der slanke populieren,
zoo moê gewaaid, het hoofd ter neder neigt.

['k Ben peinzendsmoê... Ik zie de blauwe luchten]

'k Ben peinzendsmoê... Ik zie de blauwe luchten,
waarin de vuurge zon zoo innig gloeit,
en door mijn ziel, ach God! zoo droevig vloeit
mijn eigen leed, met duizend, duizend zuchten.

En toch schijnt 't milde licht mij koestrend tegen...
Ik zie hoe alles nu te bloeien staat,
met weeldrigheid van groen, dat wieglen laat
zijn klankenvolle vreugd langs alle wegen.

Ik zie hoe 't àl in heerlijkheid verzwind,
en hoe de witte wolkjes verder drijven,
gestuwd door zachte, lauwe lentewind.

En peinzendsmoede zwerf ik om... zoo bang,
daar ik mijn leed door niet één beeld omschrijven
kan, in een dierbren troosteloozen zang.

[o Dichters, vrienden, schoonre Tijd zal dringen]

o Dichters, vrienden, schoonre Tijd zal dringen
op àl dees makke machtloosheid; 't verlangen
naar andre horizonnen voel ik zingen,
en 't Glorielicht stroomt langs mijn bleeke wangen.

Een wijd-geopend leven heeft beschenen
dit Land, en 'k zie thans, machtig om ons henen,
een Toekomst doornen, als een lichte Vrede
algoed en schoon, nu onze handen gleden

om 't hoofd ons Volks, dat stond als een verloren
kind in het zonnelichten van dees dagen....
Maar frisschre Tijd is thans met ons geboren.

In ieder oog is die Tijd opgeblonken
en wijl ons Jeugd verruischt, met sneller dagen,
blijft één Deugd toch in aller hart gezonken.

Herdenking

Aan Albrecht Rodenbach.

‘Ter waarheid streeft mijn twijfelend gedacht,
Ter waarheid streeft mijn rusteloze ziel’
zoo ruischte, Kunstenaar, de diepe kracht
der sterk-golvende liedren uwer ziel.

Het lied dat luid uw edel hart ontsprong,
Dichter! was echt 'lijk goud en marmer-puur
en vloeide uit uwen boezen, met het vuur
dier groote Menschheid die u-zelf bedwong.

o Zanger! dorstend, in uw jong bestaan,
door 't leven ploegen uwen hoogen wil
van Mensch, gepaard met dien van Kunstenaar,

uw werk toch leeft in zuivre rythmen, - zwaar-
dreunende van 't blijde levensgetril, -
die 'k breed gelijnd voel in uw verzen gaan.

['t Is weeldrig schoon, wanneer de sterren dalen]

't Is weeldrig schoon, wanneer de sterren dalen
in zilver-glansen en de dag verkwijnt,
als al wat leeft, met breeder ademhalen,
het hart, aan al wat goed is, stil verreind.

Dan kunnen droomen andre droomen wijden,
wijn om het voorhoofd daalt een teêrheid, rein
van wondre beelden, die, 'lijk wondre wijn,
heelen ons ziel en hart met staeg verblijden.

[De zilvren adem, van den koelen nacht]

De zilvren adem, van den koelen nacht,
wordt in een bleeken nevel weggedragen.
'Lijk licht-gezing, weerklinkt nu de eerste klacht
van 't vogellijn, met diep ontroerde slagen.

En wat daareven sliep nog, zal nu zacht
uitzingen gansch zijn mateloos behagen,
in dagenglor die thans zoo zwoel kwam dagen
en zich verbreedde met des Hemels pracht.

De gouden zonneshijf schijnt gloedvol weder,
op boom en bloemen, die te trillen staan,
en gansch dees uchtendluister droomt nu teeder

zijn oude liefde die niet kan vergaan; -
Slechts in mijn treurend harte zet zich neder
de oude weemoed van mijn jongen waan.

[Ach, laat uw smart op bloemenwasems zweven]

Ach, laat uw smart op bloemenwasems zweven,
vergetend wieglend naar het hemelblauw,
mijn Hart! ach, laat den vaak-doorstreden rouw
uws lijdens vloeien in een hooger leven.

Hoog stijgt de zon, met duizenden geruchten,
zoo kalm en lichtend door het hoog geboomt,
met zang en kleur herdoopt. o Ziel, herdroomt
uw liedren door de jubelende luchten.

Thans moet ge 't omgewenteld wee niet schromen,
dat in de schaduw van 't nieuw licht ontgleed
en duistrig steeds mijn leven heeft omkleed.

Want zie, vér boven de aarde daalt, heel zacht,
een droom, een pure lelie van 't Gedacht,
zalig uitweenend ongekende droomen.

[o, Zaalge hoop, laat thans mijn liefdezangen]

o, Zaalge hoop, laat thans mijn liefdezangen
verruischen in den blonden morgenstond;
mijn hart stijgt in het weemlend licht-verlangen
en balsmend heelt het mijn gewonden mond.

Mijn oogen zacht de melodieën weenen
der uchtendschoonheid, die ik juichend tracht,
in onvergangbre rythmen, te vereenen
met 't vreugdvol Heil, mij met dees nacht gebracht. -

Die nachtdroom is nu weg. Met lichte kring,
hangt hij, in 't nevelzweven, stil te beven
gelijk een immer-zoete mijmering.

Gaat heên ook Hoop, gij die om 't hart mij hing
toen ik het lied der Schepping zong, gedreven
door 't laatste Algoede van mijn jeugdig leven.

[Dees dag breekt uit in goud, en houdt gebogen]

Dees dag breekt uit in goud, en houdt gebogen
de witte bloesems aan de groene twijgen,
die in het vochtig groeien, zacht bewogen,
hun zilvren sneeuwigheden nederneigen.

o, Alles wat 'k in liefde heb ontvangen
en al 't geen ik aan liefde heb genoten,
- vergeten Passies nu, - is thans in zangen
van vreugdevolle frischheid uitgeschoten.

En klaarder worden vuurge schemeringen,
die reeds den ganschen nacht te trillen hingen
met 't flauwe goud der bleeke manestralen.

En 't hart ook wil in lichte dag uitstralen
zijn al-genot, nu 't alles zal vervroomen
door mijn diep lied, doorleefd met passiedroomen.

[Dit is een dag vol lichte zongeluiden]

Dit is een dag vol lichte zongeluiden,
uitschetterend, in breedte, oopne fanfare,
de kopren klanken, die de heldre zuide-
wind deed ruiselen door de jeugdige blären.

De purpre, groene lentedagen brachten,
op hunne zwoelende aadmen, zuivre klanken
en roode melodieën, die omranken
mijn zwakke, lichtbehoevende gedachten.

Het goude, roode licht, het valt in stroomen
van opgebloeide rythmen langs mijn oogen,
uitstarend in het verre, blank-omhulde.

En heel dees zomertijd schijnt eene gulden
Glorie, weenend haar staven trotschgebogen
licht, op het trillend loof der oude boomen.

[Het eeuwge oneindge valt, in dichte stroomen]

Het eeuwge oneindge valt, in dichte stroomen,
om mijne jeugdige kinderblijheid neêr,
nu dat, om mij, het kleine menschbegeer
vergaat in stille rust van doode droomen.

Mijn ziel vergeet het bittre leed dier Tijden
van Laagheid, die 'k in 't ver verleden zag,
mijn jeugd omrankend, met een scherp gelach
van onmeêdogen voor mijn grootst verblijden.

Dees helle lichte dag zal om mij glijden
in 't leven, schoon 'k er viel en wederviel,
tot driemaal toe, want nu sta ik herrezen

in een oneindge Grootheid, wijl mijn ziel
den gloor inzuigt van 's Werelds statig wezen,
en 'k voel, o God, me uw zegen zegend wijden.

[De zacht-geruischte zang der Lentekracht]

De zacht-geruischte zang der Lentekracht
zingt tintlend om het aardsche woel-gewemel.
De bloemen wieglen hunne teêre pracht
van blanke, blauwe Puurheid naar den Hemel.

Mijn hart, dat zich in liefde voelt ontgloeien,
beheerscht zijn passie, met een diep geweld,
en wijl zijn liefde in breeder hartstocht smelt
wil het met de eenige Godheid samengroeien.

Want hooge droomen draag 'k door 't leven heên,
en 'k ga, vol blij gezang van englenkooren,
naar 't witte Wijde, mijn beloofde land.

En zuivre vreugde spreidt een wondre hand
om 't hart, brengend mij dierbre zaligheên,
en 'k word door eêdle liefde steeds herboren.

[Zooals daar ginds, de groen-bestuimde zee]

Zooals daar ginds, de groen-bestuimde zee,
op trotsche baren ruischt, geweldig hoog,
ruischt ook mijn vers zijn klanken, 'lijk een boog
van kleurgewiegel, op 't woest leven mêe.

En vredeglansend stijgt mijn liefdriek oog,
met de opgezweepte melodieën meê,
naar 't luchtelijk, langs 't zee-kristal, dat brêe
mijn liedren heft in het peillooze omhoog.

Mijn hart, dat hijgend klopt door het Heelal,
slaat Forscher, of ik 't al herscheppen kon
door 't weeldrig vloeien van mijn liedrenbron.

En in mijn verzen moet 'k gelooven thans,
nu, uit mijn hart, welt gansch een liedrenkrans
van jeugdig leven, die hoog klinken zal.

[Thans neemt een wilde golf mij immer op]

Thans neemt een wilde golf mij immer op
haar breede rythmen, die het leven dragen,
en ik zing met een luidren harteklop
wjl schoonheid rijst, vol nieuwgeboren dagen.

Die golf is gansch een zee... en wijdscher deining,
van baar op baar, klotsend het hart mij stuk,
doet àl mijn liedren vloeien in 't Geluk
dat mij omklint, met nooit-gekende lijning.

En ik, ik voel mij met u medestroomen,
o zang, zingend den wondren, diepen zin
van God en 't Schoone kust mijn hersens in,

met waarheid steeds, bazuinend zijne droomen
op 't helle-klinkend leven, waar ik zacht,
steeds hoog en hooger, golf naar 's Hemelspracht.

['k Sta voor een ander leven. Rusteloos]

'k Sta voor een ander leven. Rusteloos
zie ik 't van ver, in morgendoom, verschijnen,
met 't blanke licht omdost, en eindeloos
zich-zelf verjongend in het ommedeinen.

En krachtig zing 'k de Scheppingshymnen mede,
bij 't mistge opzweven van het morgenrood;
het vergezicht van leed, dat henenvlood,
maakt plaats voor eene Jeugd van kalme Vrede.

Een zee van licht scheidt 't lenteloover wit. M'n
mensch-hart trilt mée het diep-doorvoelde lied,
aankondgend 't leven dat mij tegenvliedt.

En gij, ziel, die 't nieuw leven voelt, o kom,
verzadig u aan Schoonheid, nu alom
feestend, met zang gehouwd uit nieuwre rythmen.

Door de lente

Door de lente

Zoals een droom, die immer hoger stijgt
door zaligheid en steeds hernieuwd Geluk,
zoo voel 'k mijn hart hoog stijgen door de lucht,
die moê van wonne en lust afmattend hijgt,
in 't weeldrig hulsel van haar meienjuk.
Zacht wiegt mijn hart op deze weeldezucht
van Jeugd en Liefde, die mijn lippen kust,
mijn ziel verfrist, mij nieuwe driften staalt
in de enge borst en mijne Toekomst leidt.
En opfonteinend, baart zijn Vreugd en Lust
een glans van innig leven dat omstraalt
mijn ziel, herschapeu door dees heerlijkheid.

Nu gaan mijn droomen uit 'lijk zegetochten,
door 't groen gebladert, langs hun ruime baan,
met wonder lied op lied, lijk nooit te voren.
Ik voel nu: 't hoogste Goed, dat zij steeds zochten,
zal uit dees Lentewellust trotsch ontstaan,
in 't nieuwe Licht, dat heeft mijn ziel herboren!

Nu breekt het luid geschal der lentedagen
het lijden in mijn diep gewond gemoed;
ik vod mij openbloesmen, in een gloed
van zoete liedren, die een wereld schragen,
een wereld, die 'k mij-zelve schep en uit,
die frisch ontspruit uit dit mijn jong bestaan
en liefdevol meêruischt het hel en luid
gezag, dat mij steeds hooger voert, belaan
met hemeltooi van langverhoopte deugden.

Het jonge hart, dat zoo een pracht verheugde,
voelt, thans, zich sterk door 't leven omgegroeid
en geeft zijn leven, dat uit 't harte vloeit,
de scheppende Almacht eener eeuwge Jeugd.

o, Ik ben ook verstaald in kracht! In deugd,
sta 'k aan den kruisweg van den Tijd, mijn oog
verzaligd in een nooit-gehoorden zang.
En o! mijn boezem hijgt zóó wijd, zóó hoog!
o Kon ik zingen thans den wereld-zang,
kalm-óp rythmeerend zijne frissche akkoorden,
die, menschen, gij voor de eerste maal zoudt hooren.

Gegroet, o Leven, golvend op de geuren
van 't lentelied, dat uit de knoppen spruit
van twijg en tak en wit-ontploide kleuren
opwalmt, zóó blank en slank van stijggeluid.
o, De aarde spreidt haar zwoelen wellust uit
in 't waazge ontrolde weefsellicht der lucht,
die straks, met lichte melodie, zal gaan
wapprend verzilvren door den uchtendstond.
Gansch de natuur beeft stil, met vreemd genucht,
alsof ginds, in den gloor der zonnebaan,
een God, met dankbaar zwijgen, luistrend stond.

Mysterie liefde stijgt ter blonde kimme
in 't dagend, liefdevolle morgenlicht,
dat mij doortrilt met ongekend genot.
Ik voel gedachten uit mijn leven klimmen
en zweven naar het pas ontwaakte licht
der zon, een hulde brengend aan mijn God.

'k Ga thans, in kinderlijken dos gehuld,
vol eeuwigheid en met een jeugdge onschuld,
de liedren neuren van dees nieuwe wereld,
die uit de slagschaduw mijns levens daalt
en mijne kunst met nieuwen glans ompereld,
nu, dat de milde zon mijn hart bestraalt!

Verrijst, Onzichtbren, gij die 'k hopennd voel,
die 'k droom, gij, nieuw-geboren Paradijzen
der denkkraft, staat op, schenkt den mensch een doel,
vol nieuw Geloof, vol jonge liefde en macht,
opdat hij trotsch in 't leven zou verrijzen
en weër herbloeien in dees Lentekraft.
O spreidt toch eens uw zegenrijke handen

over dit menschdom, dat zich-zelf verslindt,
o, niet in strijd, - want Strijd is godlijk schoon
wanneer hij gansche volkren doet ontbranden,
met volkren vecht en volkren overwint,
bezielt door 't Goed, getergd door Smaad of hoon,
omarremd door den stralenglans der Waarheid. -
O, neen.... dees wereld sterft in machteloosheid....

Menschheid! kon 'k u nieuw bloed door 't hart doen stroomen,
nu 't al versmelt tot Hoogtijd, kalm en stil,
en ik wil zingend aadmen nieuwe droomen,
gelijk een God, die heerlijk groeien wil!

